

ACC. N:R M. 15846: 1-3.

Landskap: *Småland* Upptecknare: *Elsa Larsson, Markaryd*
Härad: *Sunnebo* Berättare: *Selma Larsson, "*
Socken: *Markaryd* Berättarens yrke: _____
Uppteckningsår: *1936* Född år *1874* i _____

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND
—

Fulseder. s. 1-3.

Skriv endast på denna sida.

Julförberedelser för i tiden.

Marskaryds sn.

Sömers h.d.

Kronobergs län

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning
vid Lunds universitet

De hade något som kallades stöpgille. Då samlades grannarna i byggslugan för att stöpa fatgljus. Det var ljus, som stöptes av en blanning färfalg och otalg.

Till det, som naturligtvis icke fick saknas på julbordet, hörde julälet. Det måste bryggas i så god tid, ty det skulle ju både jäsa och lagas för att bli riktigt kraftigt.

Så skulle den stora julkassan pipas. Med en snarja om nosen indrogs den i köket. De hade för den seden, att julgrisen skulle slaktas inne i köket. Det var inte så bekvämt att tillaga slakt för som nu. Av blodet gjordes korr och pait. Då ej köttkräm fanns, måste man för att tillaga s. k. hackkarr hacha köttet på en hjärkplanka med en handyxa. Det andra köttet

saltades och röktes för att förvaras till det kommande året.

Om det inte var sant, att julen skulle räcka till påska, så skulle i alla fall julkaket göra det. Om det så blev möjligt. Men mögel blev man ju stark av, hette det. Det var också riktiga storbak före jul. Degen ättes under sofft och möda.

Det sadas, att ju fler svettdroppar där kom i brödet, desto bättre och godare blev det. I år degen gjordes kakor som vägde ända till 5-6 kilo. De kackades i stora ugnar, som vanligen upptog större delen av en koringstänga på den tiden.

Något som ej fanns, var steriona recept, därför lagades och kackades inte efter vikt, utan "handlaget" fick avgöra mängden av ingredienserna.

Steket fortsattes med den viktiga julstämningen, som sträckte sig till varje vrå, och allt skulle vara skurat och rent. Kackat granis

III

M. 15846:3.

och halm lades på galvet. Väggarna pryddes med
blankpolerade kopparkärl, hemvärdade konader och
mångfärgade pappersklommar. I taket över mat-
bordet spändes en duk, och på den fästes en krans
med vackra pappersklommar.

Meddelat av. Selma Larsson, Markaryd född år 1874.

Hamnabad, Markaryd den 4 jan 1936.

Elsa Larsson.